

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7CdoPr/6/2023
Identifikačné číslo spisu:	6719201886
Dátum vydania rozhodnutia:	25.07.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6719201886.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: T. G., narodeného XX. T. XXXX, Q. Q., Q. XX, zastúpený advokátom: Mgr. Peter Arendacký, Bratislava, Železničiarska 13, proti žalovanej: Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Banská Bystrica, Tajovského 28/B, IČO: 17 058 520, zastúpenej advokátom JUDr. Martinom Dianiškom, Banská Bystrica, Stoličková 4, o určenie neplatnosti rozviazania pracovného pomeru výpoveďou a určenie, že pracovný pomer trvá, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 11. januára 2023 č. k. 17CoPr/2/2022-613, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná má proti žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) potvrdil rozsudok Okresného súdu Zvolen (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 03. novembra 2021, č. k. 8Cpr/3/2019-538, ktorým zamietol žalobu o neplatnosť rozviazania pracovného pomeru výpoveďou žalovanej z 21.12.2018 a určenie, že pracovný pomer žalobcu u žalovanej trvá. Odvolací súd súčasne priznal žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2. Dôvodom výpovede zo strany zamestnávateľa (žalovanej) podľa § 63 ods. 1 písm. e) zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce (ďalej aj „Zákonník práce“) bola skutočnosť, že sa žalobca napriek opakovaným výzvam zamestnávateľa v zmysle § 30e ods. 16 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj len „zákon č. 355/2007 Z. z.“) odmietol podrobiť lekárskemu vyšetreniu za účelom posúdenia jeho zdravotnej spôsobilosti na výkon práce. Žalobca sa proti výpovedi bránil tým, že v skorších termínoch sa už z rovnakého dôvodu zúčastnil lekárskej prehliadky u MUDr. Q. L. v Poprade a MUDr. T. L. v Ružomberku, preto ďalšie lekárske prehliadky od neho požadovala žalovaná nedôvodne a výkon takéhoto práva zo strany žalovanej nie je v súlade s dobrými mravmi.

3. Odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie. Súhlasil s názorom

žalovanej, že aj keď žalobca v aktuálnej dobe nepracoval pre prekážky na strane zamestnávateľa, bolo jeho povinnosťou v zmysle § 81 písm. a) Zákonníka práce plniť pokyny nadriadených vydané v súlade s právnymi predpismi a absolvovať mimoriadnu lekársku preventívnu prehliadku, keď povinnosť podrobiť sa preventívnej lekárskej prehliadke je uložená zákonom. Podľa neho prvostupňový súd postupoval v súlade s pokynmi odvolacieho súdu, ktorý zrušil jeho predošlé rozhodnutie. K postupu súdu pri výsluchu svedkov uviedol, že sa svedkom nemôžu klásť navádzajúce a klamlivé otázky, otázky nesúvisiace s predmetom konania, ako aj otázky obsahujúce skutočnosti, ktoré sa majú zistiť až z výpovede. Žalobca v odvolaní neuviedol, ktoré ním navrhnuté dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností súd prvej inštancie nevykonával a odvolací súd ani takéto nedostatky nezistil.

4. Odvolací súd zistil, že na základe žiadosti žalovanej absolvoval žalobca lekársku prehliadku u MUDr. Q. L. a MUDr. T. L.. V objednávke lekárskej preventívnej prehliadky vo forme tlačiva bolo uvedené meno žalobcu, jeho pracovné zaradenie ako sprievodca/správca na prevádzke Harmaneckej jaskyne, boli označené faktory pracovného prostredia, ktoré môžu vplývať na zdravotný stav zamestnanca a v popise pracovných činností okrem práce so zobrazovacou jednotkou, práce s bremenami, výkon práce vo výške nad 1,5 m a viac nad povrchom zeme z nezaistených, resp. zaistených podláh, na rebríkoch nad 5 m a viac, práce nad voľnou hĺbkou, vedenie motorového vozidla skupiny „B“, obsluha elektrických zariadení, obsluha krovinorezu, bola označená aj obsluha lanových dráh. V podaní z 21. mája 2021 žalovaná vysvetlila, že práve z dôvodu nesprávne uvedenej pracovnej činnosti „obsluha lanových dráh“ v objednávke na preventívnu lekársku prehliadku nariadenú na 23.03.2018 musela byť vypracovaná nová objednávka pre pracovnú zdravotnú službu na vykonanie lekárskej prehliadky u žalobcu so správne definovanou pracovnou činnosťou ako „obsluha visutých nákladných lanových dopravníkov“. V objednávke na psychologické vyšetrenie žalobcu u PhDr. B. U., pracovného psychológa v Liptovskom Mikuláši a MUDr. V. W., všeobecného lekára pre dospelých, v ten istý deň na pracovné zaradenie žalobcu sprievodca/správca Harmaneckej jaskyne je už obsluha lanových dráh opravená na obsluhu visutých nákladných lanových dopravníkov. Žalobca e- mailom adresovaným generálnemu riaditeľovi žalovanej, Ing. L. C., dňa 24.04.2018 potvrdil, že o nariadení dvoch lekárskech prehliadok v dňoch 25. apríla 2018 v Liptovskom Mikuláši vedomosť mal, ale vzhľadom na to, že lekársku prehliadku u pracovnej zdravotnej služby absolvoval už 26. marca 2018 rozhodol sa lekárskech prehliadok dňa 25. apríla 2018 v Liptovskom Mikuláši nezúčastniť. Obsah odborného posudku o invalidite žalobcu a neochota žalobcu podrobovať sa lekárskech prehliadkam na e-mailové výzvy žalovanej viedla žalovanú k postupu podľa § 30e ods. 16 zákona č. 355/2007 Z. z. - zabezpečeniu mimoriadnej lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci sprievodcu/správca Harmaneckej jaskyne právne záväznou formou po prerokovaní mimoriadnej lekárskej preventívnej prehliadky s lekárom pracovnej zdravotnej služby a zástupcami zamestnancov. Zástupcovia zamestnancov (v zložení členov Podnikového výboru pri Štátnej ochrane prírody) prerokovali zabezpečenie mimoriadnej lekárskej preventívnej prehliadky žalobcu podľa § 30e ods. 16 zákona č. 355/2007 Z. z. na zasadnutí dňa 29. mája 2018. Následne žalovaná doručila žalobcovi opakované pokyny, aby sa žalobca zúčastnil mimoriadnej lekárskej preventívnej prehliadky aj s upozornením, že odmietnutie podrobiť sa preventívnej lekárskej prehliadke, za účelom posúdenia jeho zdravotného stavu, považuje za porušenie pracovnej disciplíny s možnosťou skončenia pracovného pomeru výpoveďou. Žalobca sa preventívnych lekárskech prehliadok nezúčastnil. Na to žalovaná požiadala zástupcov zamestnancov s označením Slovenský odborový zväz verejnej správy a kultúry, OZ pracovníkov baní, geológie a naftového priemyslu, Podnikový výbor pri ŠOP SR so sídlom Spišská Nová Ves podľa § 74 Zákonníka práce o prerokovanie skončenia pracovného pomeru so žalobcom. Výpoveď zamestnávateľa bola podľa § 63 ods. 1 písm. e) Zákonníka práce doručená žalobcovi dňa 21. decembra 2018.

5. Z popisu činnosti podľa katalógu pracovných činností - pracovnej náplne Ing. A. W. vykonávajúceho funkciu správca Harmaneckej jaskyne vyplýva, že na výkon tejto práce môže byť zaradený fyzicky a psychicky zdravý človek, pretože je na neho kladená zodpovednosť nielen za bezpečnosť a prevádzkyschopnosť, za ochranu jaskyne a jej údržbu, vrátane prístupových ciest, ale zodpovedá aj za bezpečnosť návštevníkov jaskyne, musí ovládať informačné systémy slúžiace k spracovaniu ekonomickej agendy, musí ovládať predpisy týkajúce sa bezpečnosti a prevádzkyschopnosti jaskyne, rozhoduje a spolurozhoduje o personálnom obsadení prevádzky, navrhuje riešenie pracovných a

sociálnych podmienok zamestnancov prevádzky a riadi a kontroluje prácu podriadených. Na základe dôvodných pochybností o zdravotnej spôsobilosti žalobcu a podmienkam kladeným na uvedený typ práce považoval odvolací súd potrebu vykonať zdravotnú preventívnu prehliadku žalobcu za dôvodnú.

6. Proti tomuto rozsudku podal žalobca včas dovolanie z dôvodov uvedených v § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Namietal nedostatočné zistenie skutkového stavu a arbitrárnosť rozhodnutia. Odvolací súd podľa neho nezdôvodnil povinnosť absolvovať lekárske prehliadky. Vzhľadom na výsledky ostatných vyšetrení je toho názoru, že splnil všetky predpoklady pre dané pracovné zaradenie. V opakovanej objednávke na jeho lekársku prehliadku neboli uvedené správne faktory pracovného prostredia, a preto sa jej odmietol podrobiť aj s prihliadnutím na predchádzajúce prehliadky a ich závery. navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

7. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že výsluch svedkov nemal v tomto prípade povahu rozhodujúcich dôkazov. Ak by aj došlo k zásahu súdu do žalobcovho práva na spravodlivý proces, intenzita by musela byť vnímaná ako zanedbateľná. Žalobca sa nevyjadril, v čom sa odvolací súd odklonil od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a ani nenastolil rozhodujúcu právnu otázku, o ktorej dovolací súd ešte nerozhodoval. Keďže žalobca nevymedzil uplatnené dovolacie dôvody v zmysle § 432 CSP, navrhovala aby dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol ako nedôvodné a žalovanej proti žalobcovi priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dovolanie odmietol podľa § 447 písm. f) CSP, pretože nebolo odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP a 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP

9. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

11. Podľa § 432 ods. 1 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

12. Podľa § 432 ods. 2 CSP dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

13. Zisťovanie skutkového stavu a správnosť vyhodnotenia vykonaných dôkazov súdom predstavujú skutkovú stránku sporu (skutkové otázky), ktoré nie sú prípustným predmetom dovolacieho prieskumu. Súd zisťuje skutkový stav veci, aby si tak vytvoril predpoklady pre aplikáciu právnej normy, na základe ktorej v konkrétnej veci nachádza právo, teda dochádza k právnemu posúdeniu veci. Právnym posúdením veci je činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o existencii, resp. neexistencii subjektívnych práv a povinností subjektov z právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky. Právne posúdenie je všeobecne

nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávnosť právneho posúdenia veci preto nemožno vymedziť nesprávnym či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len argumentáciou spochybňujúcou použitie právnej normy súdom na daný prípad, alebo jej interpretáciu, prípadne jej aplikáciu súdom na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Cdo/150/2020 zo dňa 27.04.2022).

14. K námietkam smerujúcim k nezdôvodneniu potreby lekárskeho prehliadku pri zotrvaní vo funkcii správcu, dovolací súd dáva do pozornosti bod 13 odôvodnenia odvolacieho súdu, ktorý sa uvedeným námietkam podrobne zaoberal nielen skutkovo, ale aj právnym posúdením odkazujúcim na správne zvolenú právnu normu. Zamestnávateľ k lekárskeho prehliadku pristúpil až po dôvodných pochybnostiach o zdravotnej spôsobilosti žalobcu.

15. S problematikou opakovaných prehliadok sa taktiež zaoberal odvolací súd v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia, kde skutkovo vymedzil, že počas prvej prehliadky nariadenej zamestnávateľom bola nesprávne uvedená pozícia a faktory pracovného prostredia, čo malo za následok potrebu opakovať tento úkon po oprave údajov. Keďže sa dovolateľ týchto prehliadok odmietal zúčastniť, nie je možné akceptovať jeho námietky spojené s následným postupom zamestnávateľa smerujúcich k ukončeniu pracovného pomeru pre nesplnenie vyžadovanej spôsobilosti na prácu.

16. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v zmysle § 453 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalobcu v dovolacom konaní (§ 255 ods. 1 CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.